

'Bedrijven moeten de prioriteiten bepalen'

De topsector Agro&Food streeft op verschillende fronten naar duurzaamheid. Onder meer door efficiënter gebruik van grondstoffen en door meer te doen met reststromen en mest. De inzet van bedrijven is daarbij hard nodig, zegt Marc Hoenders, vanuit het ministerie van EL&I betrokken bij het topteam Agrofood. Zoals het topteam stelt: 'Verduurzaming is een kans voor bedrijven. Bovendien: als de sector het niet voor elkaar krijgt om duurzamer te produceren, verliezen ze hun *license to produce*.'

'Niet alle consumenten hebben geld over voor duurzaamheid.'

Eén van de kansen die de topsector Agro&Food ziet, ligt op het gebied van duurzame, innovatieve voedselsystemen. Wat houdt dat concreet in?

'Onze kernboodschap is dat de agrofood-sector een belangrijke economische factor is in Nederland, en kan bijdragen aan maatschappelijke onderwerpen als duurzaamheid en gezondheid. Onze innovatieve kennis rond voedsel en het verbouwen van voedsel kunnen we inzetten in andere landen, om

zo bij te dragen aan voedselzekerheid. Niet oplossen, maar wel bijdragen aan. Het gaat om meer produceren met minder inputs. Op dat vlak hebben Nederlandse bedrijven veel te bieden. We hebben ook doelstellingen geformuleerd voor 2020. Bijvoorbeeld voor efficiënter gebruik van fossiele energie, het sluiten van kringlopen, dieren niet langer antibiotica geven die voor mensen cruciaal zijn, en reststromen toegevoegde waarde geven. Daarnaast zijn er voor duurzamere con-

sumptie veel nieuwe producten nodig. Daar moeten innovaties zich ook op richten. Naast duurzaam moeten die natuurlijk gezond, lekker en makkelijk zijn. Dat geeft een hogere toegevoegde waarde aan producten, iets waar we ook op inzetten.'

Hoe gaat u dit alles bereiken?

'Dat zijn we nog aan het uitwerken. Het topteam krijgt voor het thema duurzaamheid ook een aparte trekker. Op 31 december moeten de plannen klaar zijn. Het zal vooral gaan aankomen op publiek-private samenwerking. Doelstellingen vanuit de samenwerkingsverbanden in de keten zoals het platform Verduurzaming voedsel, de uitvoeringsagenda Duurzame veehouderij en het Initiatief duurzame handel blijven overeind. Het kabinet heeft verder toegezegd vijf tot tien miljoen beschikbaar te stellen voor innovatietrajecten die leiden tot keteninnovaties en bijdragen aan duurzaamheid, afhankelijk van de bereidheid van de sector om hetzelfde bij te dragen. Daarnaast worden onderzoeksmiddelen gereserveerd bij NWO, TNO en DLO-WUR. Naast bestaande stromen komt er geld vrij omdat subsidies verdwijnen, vanuit de gedachte dat je middelen dan slimmer in kunt zetten. Ook provincies hebben fondsen voor innovatieprojecten. Omdat alle topsectoren top zijn, concurreren ze met elkaar. Agro&Food maakt zich er sterk voor om voldoende budget te matchen, om het innovatieve vermogen van de sector overeind te houden. Maar duidelijk is wel dat als de sector het niet voor elkaar krijgt om duurzamer te produceren, ze de *license to produce* verliezen.'

Welke rol speelt de overheid nog in verduurzaming?

'De overheid zit aan tafel, maar het bedrijfsleven moet de lead nemen, de agenda bepalen en de prioriteiten aangeven. In al lopende trajecten rond duurzame energie, veehouderij en voedselzekerheid moeten bedrijven het meer voor het zeggen krijgen. Om te zorgen dat we ook weten wat er bij consumenten speelt, zit de retail nu ook bij ons aan tafel. Duurzaamheid is een lastig begrip voor de consument; niet alle consumenten hebben er daadwerkelijk meer geld voor over. Maar al wachten consumenten af, bedrijven zitten ondertussen niet stil. Die produceren vaak al met minder water, met minder energie. Je ziet dat alleen niet terug op het etiket.'